

Derleme/Collected Work

GENEL GÜVENLİĞİN TEHLİKEYE SOKULMASI SUÇLARI (TCK mad. 170, 171)

*The Crimes of Endangerment of General Security
(TPC Art. 170, 171)*

**Gülsün Ayhan
AYGÖRMEZ***

Öz

Genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması (TCK m. 170) ile taksirle tehlikeye sokulması (TCK m. 171) suçu, gerek özel kanunlar gerekse çekirdek ceza kanunu bakımından tüm genel tehlike yaratan suçlara temel oluşturan suç türleridir. Genel tehlike yaratan suç kapsamındaki söz konusu suçların doğası da tehlikelere yöneliktir. Bu husus, söz konusu suçların yapısını da esaslı oranda etkilemektedir. Buna karşın bu suçların hukuki değerler üzerinde yarattığı etkiler bakımından doğalarının ne olduğunun tartışılması ve ortaya konulması gerekmektedir. Burada bu suçlarla korunan hukuki değerlerin de nelerden ibaret olduğunun açık bir şekilde tespit edilmesi büyük önem

* Doç. Dr., İstanbul Gedik Üniversitesi (Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı), gulsun.aygormez@gedik.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3386-2470.

Makale Gönderim Tarihi/Received: 23.10.2021.

Makale Kabul Tarihi/Accepted: 24.11.2021.

Atıf/Citation: Aygörmez, Gülsün Ayhan. "Genel Güvenliğin Tehlikeye Sokulması Suçları." *ASBÜ Hukuk Fakültesi Dergisi* 3, no. 2 (2021): 313-355.

"Bu eser, Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License ile lisanslanmıştır. / This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License."

taşımaktadır. Tüm bunlara ek olarak bu suçlarda teşebbüs ve içtima hususlarının da ayrıca ele alınması gerekmektedir. Mevcut çalışma, tüm bu hususları öğreti ve yargı içtihatları göz önünde bulundurarak değerlendirmeye almayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Genel Güvenliğin Tehlikeye Sokulması, Potansiyel Tehlike Suçu, Genel Tehlike, Genel Huzuru, Tehlike Suçları.

Abstract

Crime of intentional endangerment of general security (TPC art. 170) and crime of endangerment by negligence (TPC art. 171) are the basis for all crimes that create a general danger, whether it is special laws in terms of sub-criminal law norms or the Turkish Penal Code itself in terms of being the core criminal law. The nature of the aforementioned crimes, which are within the scope of the crime that creates a general danger, is also related to the dangers. This issue also affects the structure of the crimes in question substantially. On the other hand, it is necessary to discuss and reveal the nature of these crimes in terms of their effects on legal values. At this juncture, it is of great importance to clearly determine what the legal values protected by these crimes consist of. In addition to all these, the issues of attempt and collusion in these crimes should also be addressed. This paper aims to evaluate all these issues by taking into account the doctrines and jurisprudence.

Keywords: Endangerment of General Safety, The Crime of Potential Danger, General Danger, Public Peace, Crimes of Danger.

GİRİŞ

Türk Ceza Kanunu'nun Üçüncü Kısımında "Topluma Karşı Suçlar" başlığı altındaki Birinci Bölümünde öngörölmüş olan

“Genel Tehlike Yaratan Suçlar” içerisinde yer alan, genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması TCK m. 170 ile taksirle tehlikeye sokulması TCK m. 171 suçu, bu bölümün en önemli suçlarından. TCK m. 170 gereği “*Kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olacak biçimde ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda a) Yangın çıkaran, b) Bina çökmesine, toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkına neden olan, c) Silahla ateş eden veya patlayıcı madde kullanan kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (2) Yangın, bina çökmesi, toprak kayması, çığ düşmesi, sel veya taşkın tehlikesine neden olan kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.*”

Genel güvenliğin taksirle tehlikeye sokulması suçu TCK m. 171 gereği ise „(1) *Taksirle; a) Yangına, b) Bina çökmesine, toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkına, neden olan kişi, fiilin başkalarının hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olması halinde, üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.*” Her ne kadar 2020 Türkiye Adalet ve Adli İstatistiklerinde bu suçlara ilişkin ayrı bir veri bulunmasa da TCK m. 170-180 aralığındaki tüm suçlara ilişkin suç sayısı 88.595, bunların tüm suçlara oranı ise 4, 1 olarak verilmiştir.¹ Bu yüzde hiç de azımsanmayacak bir orana tekabül etmektedir.

I. SUÇLA KORUNAN HUKUKİ DEĞER

Kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından bir zarar tehlikesi olmadan ya da korku, kaygı, panik yaratabilecek olaylardan uzak, güvenli bir ortamda yaşamaları amacıyla genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması suçları kabul edilmiştir. Bu suçlar genele karşı işlenir, dolayısıyla suçların mağduru, belirli bir kişi olmayıp, tehlike altında bulunan ve zarar görme

1

<https://adaletsicili.gov.tr/Resimler/SayfaDoküman/22420211449082020HİZMETEÖZELKİTAP.pdf>.

olasılığı olan çok sayıda kişidir.² Bu suçların işlenmesiyle kişilerin sakin ve güvenli bir ortamda yaşama hakları ihlal edilmekte,³ malvarlığı ve sağlık hukukî değerleri tehlikeye girmektedir.⁴ Bu nedenle suçların tehlikelerden koruduğu hukuki değerler kişilerin hayatı, sağlığı ve/veya malvarlığı ile huzurudur (korku, kaygı ve panikten uzak). Burada hukuki değer olarak “genelin huzurunun” özellikle altını çizmek gerekir. Zira bu durum öncelikli olarak bu suçların var oluş gerekçesini açıklamaktadır. Gerçekten de şu husus sabittir ki kanun koyucu kişilere karşı işlenen öldürme, yaralama, mala zarar verme suçları hali hazırda Türk Ceza Kanunu içerisinde yer almasına rağmen bunların yanında bir de bu şekilde genel tehlike yaratan suçları öngörmüştür. Buna ek olarak genelin, hayat, sağlık, malvarlığı gibi hukuki değerlerinin tehlikelerden korunması haricinde, genelin huzurunun da bu suçlar eliyle korunuyor olmasının en önemli sonucu, bu suçların diğer suçlar ile içtimana ilişkindir. Hukuki değerlerdeki farklılıklar, hem özel norm genel norm hem de suçların birbiri içinde erimeleri ya da geçiş suçu olmalarında esaslı rol oynayan etmenlerdir.

II. SUÇLARIN DOĞASI

Genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması suçu (TCK m. 170) kapsamında birden fazla seçimlik hareketle⁵ işlenebilen (adeta toplu) bir suç öngörülmüştür:

---

² Yargıtay 8. CD, E.2015/15443, K.2016/5525, 25.4.2016; Eylem Aksoy Retornaz, “Genel Güvenliğin Kasten Tehlikeye Sokulması Suçu,” *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, no. 25 (2012): 5.

³ Yargıtay 8. CD, E.2 015/15443, K.2016/5525, 25.4.2016.

⁴ Benzer görüşler için bkz. Köksal Bayraktar (ilgili bölüm yazarı), *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Genel Tehlike Yaratan, Çevreye Karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar* (İstanbul: Onikilevha Yayıncılık, 2019), 2; Aksoy Retornaz, “Genel Güvenliğin Kasten Tehlikeye Sokulması Suçu,” 4.

⁵ Aksoy Retornaz, “Genel Güvenliğin Kasten Tehlikeye Sokulması Suçu,” 6,7.

Birinci fıkranın birinci bendinde yangın çıkarma, birinci fıkranın ikinci bendinde bina çökmesine, toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkına neden olma, birinci fıkranın üçüncü bendinde silahla ateş etme ve patlayıcı madde kullanma suçu; ikinci fıkrada yangın, bina çökmesi, toprak kayması, çığ düşmesi, sel veya taşkın tehlikesine neden olma suçu yer almaktadır.

Her bir tipik fiilin yapısı birbirinden farklıdır. Şöyle ki:

Baskın görüş⁶ birinci fıkradaki suçun somut tehlike suçu olduğu fikrindedir. Ancak burada tipik hareketler ayrı ayrı ele alınarak bir değerlendirme yapmak isabetli olacaktır. Hükmün birinci fıkrasının birinci bendinde yer alan yangın çıkarma ile birinci fıkranın ikinci bendinde bulunan bina çökmesine, toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkına neden olma, potansiyel soyut tehlike suçudur.⁷ Burada, kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olacak biçimde ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda dolayısıyla potansiyelde – elverişlilikte olma özellikle aranmaktadır. Bu suçlarda korunan hukuki değerler de bu zarar verme potansiyelinden korunmaya çalışılan değerlerdir. Bu suçların ağırlık noktası korunan bu kısım olup, tek başına yangın çıkarma, bina çökmesine neden vs. bu fıkra kapsamında korunmaya alınmamaktadır. Dolayısıyla korunan hukuki değerlerin ağırlık noktasından hareketle, bu suçların (her ne kadar

---

⁶ Yargıtay 16. CD, E.2017/1749, K.2017/4575, 23.6.2017; Eylem Aksoy Retornaz (ilgili bölüm yazarı), *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Genel Tehlike Yaratan, Çevreye Karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar* (İstanbul: Onikilevha Yayıncılık, 2019), 18- 19; Halil Polat, "Genel Güvenliğin Tehlikeye Sokulması Suçu ile Bu Suçun Diğer Suçlarla İltiması," *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, (2010): 140; Bayraktar (ilgili bölüm yazarı), *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Genel Tehlike Yaratan, Çevreye Karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar*, 2.

⁷ Potansiyel soyut tehlike suçları hakkında açıklamalar için bkz. Gülsün Ayhan Aygörmez, *Çevre Ceza Hukuku, Çevre Ceza Genel Hükümler*, Cilt:1 (İstanbul: Onikilevha Yayıncılık, 2021), 57ff.

yangın çıkarmış olma bir netice olsa da) potansiyel soyut tehlike suçu olduğunu söylemek yanlış olmaz. Burada yaratılan kötü neticenin (yangın vs.) kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olacak biçimde ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda olması dolayısıyla bu elverişliliğe/potansiyele sahip olması, bir soyut tehlike suçu olmasına rağmen bu fıkranın neden ikinci fıkradan daha fazla cezayı gerektirdiğini açıklamaktadır.

Aynı şekilde birinci fıkranın üçüncü bendinde yer alan silahla ateş etme ve patlayıcı madde kullanma da (potansiyel) soyut tehlike suçudur.⁸ Bu suçta silahla ateş etme ve patlayıcı madde kullanma hareketleri zaten başlı başına soyut tehlike yaratan hareketlerdir. Ancak kanun koyucu yaratılan bu soyut tehlikeyi tek başına yeterli görmemiş bunun yanında bu hareketin kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olacak biçimde ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda dolayısıyla potansiyelde olmasını aramıştır.

İkinci fıkrada yer alan yangın, bina çökmesi, toprak kayması, çığ düşmesi, sel veya taşkın tehlikesine neden olma, madde gerekçesi ve öğretiyeye⁹ göre soyut tehlike suçu olup, bu fiiller dolayısıyla kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından somut bir tehlikenin meydana gelmesi gerekmemektedir. Gerçekten de bu fıkradaki suçun hareket suçu, dolayısıyla tehlike suçu olduğundan şüphe yoktur. Ancak normda açıkça yangın, bina çökmesi, toprak kayması, çığ

---

⁸ Aksi yönde bu suçun somut tehlike suçu olduğu fikrinde Murat Aydın, "Genel Güvenliği Kasten Tehlikeye Düşürmek Suçu, Silah Kavramı ve Yargıtay Uygulaması," *Terazi Hukuk Dergisi*, no: 6 (Şubat 2007): 54.

⁹ Polat, "Genel Güvenliğin Tehlikeye Sokulması Suçu ile Bu Suçun Diğer Suçlarla İltiması," 140; Bayraktar (ilgili bölüm yazarı), *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Genel Tehlike Yaratan, Çevreye Karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar*, 2; Aksoy Retornaz (ilgili bölüm yazarı), *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Genel Tehlike Yaratan, Çevreye Karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar*, 18, 19.

düşmesi, sel veya taşkın “tehlikesine” neden olma özellikle şart koşulmuştur. Belirli bir tehlikenin suç tipikliğinde bu şekilde açıkça norma bağlanması, somut bir tehlike yaratılmasının özellikle arandığını göstermektedir. Soyut tehlike suçlarında yalnızca hareketin yapılması başlı başına tehlikelidir ve somut olarak tehlike yaratılması ayrıca aranmaz.¹⁰ Ancak ikinci fıkradaki suç, tipik hareketin icrası ile yangın çıkması ya da bina çökmesi vs. somut tehlikesi yaratılmasını, ancak şans eseri ne olduyorsa ne yangının çıktığı ne de binanın çöktüğü ancak bu zararlı netice ile burun buruna gelindiği durumları suç kapsamında görmektedir. Bu nedenle bu suç, somut tehlike suçudur. Bu somut tehlike suçu, yangın çıkarma tehlikesi yaratmayı cezalandırdığından ve bu tehlikenin kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı üzerinde bir tehlike yaratma potansiyeli aramadığından, bu suçun cezası birinci fıkradaki suçun cezasına göre daha düşüktür. Böylelikle hareket ve netice haksızlığı ile orantılı kusura dayalı ceza miktarı öngörülmüş olmaktadır.

Genel güvenliğin taksirle tehlikeye sokulması suçu ise öğretide¹¹ tehlike suçu olarak kabul edilmektedir. Bu suçta bina

---

¹⁰ Tehlike suçları hakkında ayrıntılar için bkz. Mahmut Koca, İlhan Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 12. Baskı (Ankara: Seçkin Yayınevi, 2019), 118, 119; Bahri Öztürk, Mustafa Ruhan Erdem, *Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku*, 21. Baskı (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2021), 214; Timur Demirbaş, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 16. Baskı (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2021), 261; Hamide Zafer, *Ceza Hukuku Genel Hükümler TCK m. 1-75*, 8. Baskı (İstanbul: Beta Yayıncılık, 2021), 252; Uğur Ersoy, “Türk Ceza Hukukunun Gri Alanı: Tehlike Suçları,” *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, Yıl: 11, no: 41 (Ocak 2020): 27ff.; Elvan Keçelioğlu, “Sırf Hareket Suçları Tehlike Suçu Mudur?” *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi XXV*, no: 2 (2021): 433ff.; Alman ceza hukuku bakımından bkz. Claus Roxin, *Strafrecht Allgemeiner Teil, Band I, Grundlagen, Der Aufbau der Verbrechenslehre*, 4. Baskı (Münih: Beck Yayın Evi, 2006), 337.

¹¹ Somut tehlike görüşünde Polat, “Genel Güvenliğin Tehlikeye Sokulması Suçu ile Bu Suçun Diğer Suçlarla İçtimaı,” 151; Asuman Aytekin İnceoğlu

çökmesi, toprak kayması, çığ düşmesi, sel veya taşkına neden olunmasının yanında, başkalarının hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından somut bir tehlike yaratılması arandığından, bu suç somut tehlike suçudur. Suçun taksirli hali bu anlamda kasıtlı halinden farklıdır. Genel güvenliğin kasten tehlikeye atılması, potansiyel tehlike (dolayısıyla soyut tehlike) suçu iken, genel güvenliğin taksirle tehlikeye atılması somut tehlike suçudur.

Genel güvenliğin tehlikeye sokulması suçu kapsamındaki tüm suçlar özgü değil, genel suç yapısındadır, herkes tarafından işlenebilir.

III. YANGIN ÇIKARMA, BİNA ÇÖKMESİNE, TOPRAK KAYMASINA, ÇIĞ DÜŞMESİNE, SEL VEYA TAŞKINA NEDEN OLMA, SİLAHLA ATEŞ ETME VEYA PATLAYICI MADDE KULLANMA SUÇU TCK M. 170

A. Tipiklik

1. Maddi Unsurlar

a. Yangın Çıkarmak

Yangın, “geniş bir alana yayılan veya yayılmak istidadını gösteren, söndürülmesi zorluk arz eden ve bir şeyin bütününe ya da önemli bir kısmını kapsamına alan bir ateş yakılması” olarak tanımlanmaktadır.¹² Şu halde yangın çıkarmak, belirli

---

(ilgili bölüm yazarı), *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Genel Tehlike Yaratan, Çevreye Karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar* (İstanbul: Onikilevha Yayıncılık, 2019), 32; tehlike suçu olduğu görüşünde Yargıtay 12. CD, E.2013/2377, K.2013/18943, 11.7.2013.

¹² Polat, “Genel Güvenliğin Tehlikeye Sokulması Suçu ile Bu Suçun Diğer Suçlarla İçtimaı,” 140; benzer Aksoy Retornaz (ilgili bölüm yazarı), *Özel*

yoğunlukta bir ateş yakmak veya ateş ortaya çıkarmak olarak ifade edilebilir. Yakma fiilinin bu şekilde bir yangın boyutuna ulaşması şarttır. Ateşin büyük alevler halini alması değil, içten hafifçe yanması da mümkündür.¹³

“Kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olacak biçimde ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda” maddi unsuru gereği, tipik fiilinin belirli bir ağırlıkta, seviyede ve yoğunlukta olması, ortaya çıkarılan ateşin kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olmaya ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratmaya uygun, yani elverişli olması icap etmektedir.¹⁴ Elverişlilik yoksa, tipiklik oluşmayacaktır.

Yargıtay “Sanığın, katılan evde olmadığı sırada evine giderek pencere camını kırıp içeride bulunan perdeyi yakarak evde yangın çıkardığı, yangın sonucunda perdenin zarar gördüğü olayda” TCK m. 170 I a’nın da oluştuğuna, ancak failin içtima hükümleri gereği mala zarar verme suçundan cezalandırılması gerektiğine;¹⁵ benzer şekilde sanığın hırsızlık yaptığı ikametdeki yatak odasında bulunan yatak, karyola ve perdenin yandığı, ayrıca oda girişinde bulunan yolluk üzerinde ütü izinin bulunduğu olayda, sanığın katılana yönelik eylemini

---

Ceza Hukuku Cilt IV Genel Tehlike Yaratan, Çevreye Karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar, 18.

¹³ Polat, “Genel Güvenliğin Tehlikeye Sokulması Suçu ile Bu Suçun Diğer Suçlarla İçtima,” 140; Aksoy Retornaz (ilgili bölüm yazarı), *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Genel Tehlike Yaratan, Çevreye Karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar*, 18.

¹⁴ Yargıtay 9. CD, E.2008/19072, K.2008/14496, 30.12.2008; ayrıca Yargıtay 16. CD, E.2017/1749, K.2017/4575, 23.6.2017: “Yangın çıkarma eyleminin binanın aynına sirayet etmemesi, yakma fiilinin yangın boyutuna ulaşmaması, bu şekilde oluşan neticenin kişilerin sağlığı veya mal varlığı bakımından zarar tehlikesi doğurmaya elverişli hale gelmemesi karşısında”.

¹⁵ Yargıtay 8. CD, E.2014/10504, K.2014/20492, 22.9.2014.

yakararak mala zarar verme suçundan cezalandırılmasına karar vermiştir¹⁶. Saniğin kız arkadaşı olan mağdura sinirlenmesi nedeniyle ona ait bir kısım giyim eşyasını apartman dairesindeki odanın ortasına toplayıp tutuşturarak yaktığı, ateşin büyüme eğilimi göstermesi üzerine battaniye ve yatağı üzerine atıp söndürmeye çalıştığı ayrıca yangın tüpü ile müdahale ettiği, apartman komşularının haber vermesi üzerine olay yerine gelen itfaiyenin de ateşi tamamen söndürdüğü başka bir olayda Yargıtay¹⁷ somut olayda yangın çıkarmaktan söz edilebilmesi için ateşe vermenin ya da yakmanın belirli bir ağırlığa erişmesi, ateş konulan cismin, kişiler ve mallar üzerinde genel bir tehlike doğurmaya elverişli şekilde yanmaya başlaması, yaygınlaşma eğilimi göstermesi gerektiği, ateşin binaya ve yakılan nesnelere dışındaki şeylere sirayet etmemesi nedeniyle yangından söz edilemeyeceğine karar vermiştir.

Yangın, her türlü araçla çıkarılabilir.¹⁸ Şu halde yangının nasıl çıkarıldığının, yapılan hareketin, kullanılan araç ya da gereçlerin vs. önemi yoktur. Yangın çıkarma, icrai hareketle ve ihmali hareketle işlenebilen bir suçtur.¹⁹ Burada ayrıca Orman Kanunu m. 105'te 23/1/2008 yılında yapılan değişikliği de anmak icap eder. Buna göre "Bu maddede yazılı memurlarla orman teşkilatında vazifeli olanlardan yangın yerine yardım göndermeyenlerle alaka göstermeyenler, Türk Ceza Kanunu'nun 170 inci maddesinde tanımlanan suçta ihmali davranışla işlemiş olmak dolayısıyla cezalandırılır." Ancak

---

¹⁶ Yargıtay 22. CD, E.2015/1532, K.2015/1163, 26.5.2015.

¹⁷ Yargıtay 9. CD, E.2008/19072, K.2008/14496, 30.12.2008.

¹⁸ Polat, "Genel Güvenliğin Tehlikeye Sokulması Suçu ile Bu Suçun Diğer Suçlarla İctimai", 141; Aksoy Retornaz (ilgili bölüm yazarı), *Özel Ceza Hukuku Cilt IV: Genel Tehlike Yaratan, Çevreye Karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar*, 18.

¹⁹ Krş. Polat, "Genel Güvenliğin Tehlikeye Sokulması Suçu ile Bu Suçun Diğer Suçlarla İctimai," 141; Aksoy Retornaz, "Genel Güvenliğin Kasten Tehlikeye Sokulması Suçu," 6.

suçun ihmal suretiyle işlenebilmesi için failin garantör konumunda olması gerekir. Garantörlük, sözleşme, ön gelen tehlike ya da kanundan kaynaklanan koruma veya gözetim yükümlülüğünden doğabilir.

b. Bina Çökmesine, Toprak Kaymasına, Çığ Düşmesine, Sel veya Taşkına Neden Olmak

Bina, “her hangi bir malzemeyle yapılmış, insan veya hayvanların barınmasına veya içinde bir işin yapılmasına ve eşyanın muhafazasına elverişli tamamlanmış yapılar”dır.²⁰ Bu nedenle inşaat bina sayılmaz.²¹ Binanın belirli bir temel üzerine oturması gerekmediğinden prefabrik yapılar da bina kavramına dâhildir.²² Teras, balkon vs. gibi eklentiler de bina kavramı kapsamındadır.²³ Bina çökmesine neden olmak, anılan özellikteki bir yapının, kısmen ya da tamamen son bulacak şekilde yıkılması anlamına gelmektedir. Bina çökmesine neden olma, “kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olacak biçimde ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda” olmalı; dolayısıyla bünyesinde bu yönde bir potansiyel taşınmalı, anılan tehlikeyi yaratmaya uygun - elverişli olmalıdır.

Birinci fıkranın diğer seçimlik hareketleri toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkına neden olmaktır. Toprak kayması, çığ düşmesi, sel veya taşkın genellikle insan eli ürünü olmayan,

---

²⁰ Yargıtay 9. CD, E.2007/8398, K.2007/7111, 8.10.2007.

²¹ Taksirli bina çökmesine neden olma suçu bakımından Yargıtay 9. CD, E.2007/8398, K.2007/7111, 8.10.2007.

²² Aksoy Retornaz (ilgili bölüm yazarı), *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Genel Tehlike Yaratan, Çevreye Karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar*, 19.

²³ Aksoy Retornaz (ilgili bölüm yazarı), *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Genel Tehlike Yaratan, Çevreye Karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar*, 19.

doğal afet niteliği taşıyan olgulardır.²⁴ Ancak kişi bunların oluşmasına “tetikleyici bir harekette bulunması”, “bu olgulara sebebiyet vermesi” vs. söz konusu olmalıdır.²⁵ Toprak kayması, doğal yer zemininin yer çekimi, su akışı vs. gibi çeşitli sebeplerle bulunduğu yerden başka bir yöne doğru hareket etmesidir.

Çığ, dağ ya da tepenin yüksek bir noktasından kopup aşağı doğru yuvarlanarak sürüklenen, yuvarlandıkça da büyüyen kar ve buz kütlesi olup, bu kütlemin yıkıcı bir şekilde aşağı sürüklenmesi çığ düşmesidir.²⁶

Sel, aralıksız yağmur ya da eriyen kar suları gibi nedenlerle oluşan su kütleminin kendine yarattığı yoldan şiddetli bir şekilde akmasıdır. Taşkın ise aralıksız yağmur ya da kar yağışı gibi sebeplerle mevcut su kaynaklarında (nehir, ırmak, çay, akarsu, kanal, baraj, göl, gölet vs.) yaşanan aşırı su seviyesi artışının kaynak kapasitesini aşarak çevreye yayılmasıdır.²⁷

Toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkına neden olmak, hareketi ile anılan doğal afetlerden birinin gerçekleşmesine ilişkin nedensellik sürecini başlatmak ya da bu sürece dâhil olmak anlamına gelmektedir. Burada önemli olan nedensellik sürecine sadece dâhil olmak değil, ayrıca süreci başlatmak ya da sürece dâhil olma süresince fiil üzerinde hâkimiyet kurmaktır.

---

²⁴ Polat, “Genel Güvenliğin Tehlikeye Sokulması Suçu ile Bu Suçun Diğer Suçlarla İctimai,” 141.

²⁵ Polat, “Genel Güvenliğin Tehlikeye Sokulması Suçu ile Bu Suçun Diğer Suçlarla İctimai,” 141.

²⁶ Karşı görüş için AYTEKİN İNCEOĞLU (ilgili bölüm yazarı), *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Genel Tehlike Yaratan, Çevreye Karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar*, 38.

²⁷ Benzer görüş için AYTEKİN İNCEOĞLU (ilgili bölüm yazarı), *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Genel Tehlike Yaratan, Çevreye Karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar*, 38.

Tipikliğin oluşabilmesi için mutlaka “kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olacak biçimde ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda” bu anlamda da uygun yani elverişli olması, bünyesinde bu yönde bir potansiyel taşınması gerekir. İnsanlardan çok uzak bir alanda olup da hayat, sağlık, malvarlığı üzerinde herhangi bir etki yaratamayacak olan, kişilerin haberinin dahi olmadığı madde kapsamındaki doğal afetlere neden olunması bu suç kapsamında değerlendirilemeyecektir.

Bu seçimlik hareketlerin her biri icrai ya da ihmali işlenebilir.²⁸ Suçun ihmali olarak işlenebilmesi için failin kanundan, sözleşmeden ya da ön gelen tehlikeden kaynaklanan koruma ya da gözetim yükümlülüğü bulunan bir garantör olması gerekmektedir.

c. Silahla Ateş Eden veya Patlayıcı Madde Kullanmak

Hükümde tipik hareket olarak silahla ateş etme ve patlayıcı madde kullanma seçimlik hareketleri de yer almaktadır. Ateş etmek sözlükte²⁹, “*ateşli silahlarla mermi atmak*” anlamına gelmekte; bu bağlamda silahla ateş etme, ateş alma özelliğine sahip bir silahın ateşlenmesi, bu silahtan mermi atılması anlamına gelmektedir. Yargıtay³⁰ bu suçtaki silahın, “*ateşlenebilen bir silahın, işlevine uygun ve sonuç doğurmaya elverişli*” olmasını aramaktadır. Bu nedenle TCK m. 170 kapsamındaki silâhın, TCK m. 6 I f kapsamındaki silâh tanımından daha dar kapsamlı olduğunu ifade etmek gerekir. TCK m. 170 anlamında ateş edilebilecek silahlar, TCK m. 6 I f 1 kapsamındaki ateşli silahlar olmakla birlikte, ayrıca 6136 s. Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun ve bu

---

²⁸ Karşı görüş için Aksoy Retornaz, “Genel Güvenliğin Kasten Tehlikeye Sokulması Suçu”, 6.

²⁹ <https://sozluk.gov.tr>.

³⁰ Yargıtay 8. CD, E.2008/17309, K.2010/9001, 22.6.2010.

Kanun'a dayanılarak çıkarılan Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Yönetmelik kapsamında olan tüm ateşli aletlerdir (bu anlamda ateşli silâh, tabanca, tam otomatik silâh, yivli av tüfeği, ateşli aletler vs. olmaktadır).

Silahla ateş etmek gerektiğinden, silahla fişek atmak bu kapsamda değerlendirilememektedir. Gerçekten de 5729 sayılı Ses ve Gaz Fişegi Atabilen Silâhlar Hakkında Kanun ve Ses ve Gaz Fişegi Atabilen Silahlar Hakkında Yönetmelik m. 4 I c kapsamındaki ses ve gaz fişegi atabilen silâhlar ("*ses ve gaz fişegi atabilen, 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silâhlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun hükümlerine tabi silâh vasfında olmayan, kurusıkı silah olarak da tabir edilen silâhlar*") TCK m. 170 kapsamında ateş edilebilen silahlardan değildir.³¹ Yargıtay³² da kurusıkı tabancaları TCK m. 170 anlamında ateş etme özelliğine sahip silahlar kapsamında görmemektedir: "*Ateşlenebilen bir silahın işlevine uygun ve sonuç doğurmaya elverişli bulunmayan 'kuru-sıkı' olarak tabir edilen tabanca ile yerleşik yerde ateş etme şeklindeki eylem, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 36/1. madde ve fıkrasında tanımlanan gürültüye neden olma kapsamında olup idari yaptırımı gerektirdiği*"³³; "*Sanığın, kurusıkı tabanca ile havaya ateş etme eyleminin 5237 Sayılı TCK 170/1-c madde ve fıkrasında tanımlanan ve içinde silah ögesi bulunan suç tipine uygun bulunmadığı*"³⁴; "*Silah vasfında bulunmayan kurusıkı tabanca ile havaya ateş etme eyleminin, 5237 sayılı Kanun'un 170/1-c maddesinde tanımlanan, içinde silah ögesi bulunan suç tipine uygun*

³¹ Aksi görüş için Aksoy Retornaz (ilgili bölüm yazarı), *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Genel Tehlike Yaratma, Çevreye Karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar*, 22; Aydın, "Genel Güvenliği Kasten Tehlikeye Düşürmek Suçu, Silah Kavramı ve Yargıtay Uygulaması," 58.

³² En son Yargıtay 8. CD, E.2016/11651, K.2017/2704, 16.3.2017.

³³ Yargıtay 8. CD, E.2008/17309, K.2010/9001, 22.6.2010.

³⁴ Yargıtay 8. CD, E.2016/11651, K.2017/2704, 16.3.2017; Yargıtay 8. CD, E.2011/1392, K 2011/941, 09.02.2011.

*bulunmadığından, korku, kaygı veya panik yaratacak şekilde ateş etme eyleminin oluşmayacağı gözetilmeden*³⁵; *“Silah niteliğinde bulunmayan gaz tabancası ile havaya ateş etme eyleminin 5237 sayılı TCK’nın 170/1-c madde ve fıkrasında tanımlanan ve içinde silah ögesi bulunan suç tipine uygun bulunmadığı”*³⁶

Silahla ateş etmenin tipikliği oluşturabilmesi için mutlaka *“kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olacak biçimde ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda”* dolayısıyla da anılan tehlikeleri ya da durumları yaratmaya uygun yani elverişli olması, bünyesinde bu yönde bir potansiyel taşınması gerekir. Burada ateş edilen silahın özellikleri, ateş edilen yer ve zamanın göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Patlayıcı madde kullanmadan söz edebilmek için öncelikle patlayıcı bir maddenin bulunması gerekir. Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi, İthalı, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzük m. 2 merkezli olarak patlayıcı maddelerin ortak özelliği, *şiddetli kimyasal reaksiyonla parçalanarak, ani yüksek sıcaklıkla birlikte büyük hacimlerde gaz haline dönüşebilen maddelerden olmaları* olarak ifade edilebilir.³⁷

Harp maksatları için kullanılan bütün patlayıcılar, silah sevk sistemleri, patlayıcı ihtiva eden ordu donatım malzemeleri, nükleer silahlar ve kimyasal maddeler de içeren; uçak bombaları, harp başlıkları, güdümlü ve balistik füzeler, el bombaları, roketler, ağır silah mühimmatları, mayınlar, el yapımı patlayıcılar, torpidolar, su bombaları, tahrip kalıpları,

³⁵ Yargıtay 8. CD, E.2011/1392, K.2011/941, 09.02.2011.

³⁶ Yargıtay 8. CD, E.2006/1244, K.2006/7263, 4.10.2006.

³⁷ Polat, “Genel Güvenliğin Tehlikeye Sokulması Suçu ile Bu Suçun Diğer Suçlarla İctimar”, 145; tanımını esas alarak Aksoy Retornaz (ilgili bölüm yazarı), *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Genel Tehlike Yaratan, Çevreye Karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar*, 22.

payroteknik malzemeler, kesici veya sevkediciler, elektronik patlayıcılar ile benzer şekilde patlayabilecek her türlü madde patlayıcı madde olabilir. Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi, İthali, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzük m. 3 kapsamında patlayıcı maddeler şu şekilde sınıflandırılmıştır:

Duyarlılıkları bakımından patlayıcı maddeler:

Güvenlikli patlayıcı maddeler; ısınma, sürtünmeye ve darbeye karşı çok duyarlı olmayan av kapsülleri, saniyeli fitiller gibi maddeler;

Güvenliksiz patlayıcı maddeler; ısınma, sürtünmeye ve darbeye karşı çok duyarlı olan nitrogliserin, sağırlandırılmış (plastifiye edilmiş) olanlar dışında kalan % 12.6 (yüzde on iki nokta altı) ve daha fazla azot içeren ve % 25 (yüzde yirmi beş) den az oranda su veya alkolle ıslatılmış olan nitroselüloz, trinitrotoluen ve dinamit gibi maddeler.

Uygulama alanları bakımından patlayıcı maddeler:

1-İtici ve balistik etkisi olan patlayıcı maddeler; kara av barutu, dumansız av barutu gibi maddeler,

2-Tahrip gücü olan patlayıcı maddeler;

On patlayıcılar (inisiyal patlayıcılar), asıl patlayıcıları patlatmada kullanılan kurşun azotür, kurşun trizinat, kurşun pikrat, tetrasen ve civa fulminat gibi maddeler,

Asıl patlayıcılar, trinitrotoluen, tetril, dinamit, nitrogliserin, sağırlandırılmış (plastifiye edilmiş) olanlar dışında kalan %12.6 (yüzde on iki nokta altı) ve daha fazla azot içeren ve % 25 (yüzde yirmi beş) den az oranda su veya alkolle ıslatılmış olan nitroselüloz gibi maddeler.

3-Piroteknik mamuller; maytaplar, roketler, şenlik, işaret ve aydınlatma fişekleri, şenlik bombaları, döner mamuller gibi maddeler.

Patlayıcı madde kullanmak, patlayıcı maddeyi aktif hale getirerek patlamasını sağlamak anlamına gelmektedir. Sanığın, müdahilin evinin önündeki boşluğa patlayıcı madde atıp patlatması;³⁸ molotof kokteyli atılması³⁹ da bu kapsamdadır. Patlayıcı madde kullanma fiilinin “*kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olacak biçimde ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda*” olarak uygun yani elverişli olması, bünyesinde bu yönde bir potansiyel taşıması gerekir. Burada ateş edilen silahın özellikleri, ateş edilen yer ve zamanın göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Anılan seçimlik hareketler icraî ya da ihmali işlenebilir. Ancak suçun ihmali olarak işlenebilmesi için failin kanundan, sözleşmeden ya da ön gelen tehlikeden kaynaklanan koruma ya da gözetim yükümlülüğü bulunan bir garantör olması gerekmektedir.

d. Kişilerin Hayatı, Sağlığı veya Malvarlığı Bakımından Tehlikeli Olacak Biçimde ya da Kişilerde Korku, Kaygı veya Panik Yaratabilecek Tarzda

Bu unsur maddî bir unsur olup, üç seçimlik hareket için de bağlayıcıdır. Dolayısıyla birinci fıkranın, a, b ve c bendinde yer alan tüm fiillerin mutlaka “*kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olacak biçimde ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda*” gerçekleştirilmesi gerekir. Aksi takdirde tipiklik oluşmayacaktır. Burada söz konusu olan failin kendisinden başka kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olabilecek türden bir harekette bulunmasıdır.

Suç kapsamındaki seçimlik hareketlerle meydana getirilen neticenin ortaya çıkardığı potansiyel tehlike ile söz konusu

---

³⁸ Yargıtay 8. CD, E.2007/722, K.2008/9237, 16.7.2008.

³⁹ Molotof kokteylinin patlayıcı madde olarak kabulü konusunda Yargıtay 9. CD, E.2006/468, K.2006/2152, 10.4.2006.

hareketler arasında nedensellik bağı bulunmalıdır. Bu bağ koşul teorisine göre kurulacaktır. Bunun ardından bu somut tehlikenin failin hareketinin mi yoksa tesadüfün bir eseri mi olduğu objektif isnadiyet yani nesnel yüklenebilirlik basamağında incelenmesi gerekecektir.⁴⁰

Bunun haricinde yaratılan netice ve somut tehlikenin fail hareketinin eseri olması gerekir. Bunun için öncelikle netice ve somut tehlike öngörülebilir yani fiilin gerçekleştirildiği mevcut koşullar altında ve fiilin yapılması sırasında tahmin edilebilir olmalıdır.⁴¹ Burada netice ve somut tehlike somut şekliyle; nedensellik bağı da esaslı öğeleriyle öngörülebilir olmalıdır. Olağan hayat tecrübelerinin dışında kalan sıra dışı nedensellik gidişatları öngörülebilir değildir. Öngörülebilir olamayan, kaza ve tesadüfün eseri olan ve kaçınılabılır olmayan tehlikeler, failin sorumluluğunda değildir.⁴²

Ayrıca izin verilen risk ve güven ilkesi çerçevesinde hareket edildiğinde, hukukun kabul etmediği esaslı bir tehlike yaratılmış olmayacaktır. Gerçekten de hayatın olağan akışında izin verilen risk kapsamında bulunan durumlarda özen yükümlülüğüne aykırılık dolayısıyla da taksirden sorumluluktan söz edilemez.⁴³ Güven ilkesi, kurallara uygun olarak hareket edenin, bir başkasının da aynı şekilde kurallara uygun hareket edeceğine güvenebilmesi ve bu güvene dayanarak hareket eden failin,

---

⁴⁰ Nedensellik teorileri için bkz. Nur Centel, Hamide Zafer ve Özlem Yenerer Çakmut, *Türk Ceza Hukukuna Giriş*, 11. Baskı (İstanbul: Beta Yayınevi, 2020), 276ff.; Koca ve Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 129ff.

⁴¹ Ayrıntılar için bkz. Aygörmez, *Çevre Ceza Hukuku, Çevre Ceza Genel Hükümler*, 89ff.; Koca ve Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 211ff.

⁴² Ayrıntı Aygörmez, *Çevre Ceza Hukuku, Çevre Ceza Genel Hükümler*, Cilt 1, 89ff.; objektif isnadiyet için bkz. Koca ve Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 207ff.

⁴³ Aygörmez, *Çevre Ceza Hukuku, Çevre Ceza Genel Hükümler*, 89ff.

hukukun kabul etmediği esaslı bir tehlike yaratmadığı kabul edilir.⁴⁴

Objektif isnadiyete ilişkin sonraki aşamalarda, yükümlülüğe doğrudan aykırılık bağlantısı, normun koruma amacı bağlantısı; başkalarının sorumluluk alanlarına giren hususlar; mağdurun kendi sorumluluğunda (özgür iradesiyle) kendi kendine zarar vermesi ve kendini tehlikeye sokması; bir başkasının mağdurun rızasıyla mağduru tehlikeye sokması; üçüncü kişilerin sorumluluk alanına giren olaylar, üçüncü bir kişinin kasıtlı ve kusurlu ya da özen yükümlülüğüne aykırı bir eylemi ya da taksirli bir eylemi göz önünde bulundurulur.⁴⁵

IV. YANGIN, BİNA ÇÖKMESİ, TOPRAK KAYMASI, ÇIĞ DÜŞMESİ, SEL VEYA TAŞKIN TEHLİKESİNE NEDEN OLMA TCK M. 170

Genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması suçlarının ikinci fıkrasında yangın, bina çökmesi, toprak kayması, çığ düşmesi, sel veya taşkın tehlikesine neden olma cezalandırılmaktadır. Bu suç içerisinde birden fazla seçimlik hareket öngörülmüştür. Bunlar yangına, bina çökmesine, toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkın tehlikesine neden olmaktır. Yangın, bina çökmesi, toprak kayması, çığ düşmesi, sel veya taşkın tehlikesine neden olma, yangın, bina çökmesi, toprak kayması, çığ düşmesi, sel veya taşkın oluşturacak somut bir tehlike yaratmak anlamına gelmektedir.⁴⁶ Bu bağlamda öncelikle, yangın oluşturacak somut bir tehlikenin yaratılması,

---

⁴⁴ Aygörmez, *Çevre Ceza Hukuku, Çevre Ceza Genel Hükümler*, 89ff.

⁴⁵ Aygörmez, *Çevre Ceza Hukuku, Çevre Ceza Genel Hükümler*, 90, 91; ayrıntılar için bkz. Koca ve Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 213ff.

⁴⁶ Aksi görüşte soyut tehlike fikrinde Aksoy Retornaz (ilgili bölüm yazarı), *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Genel Tehlike Yaratıcı, Çevreye Karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar*, 23.

ancak herhangi bir sebepten dolayı somut tehlikenin yangınla sonuçlanmamış olması gerekir: Yakma henüz yangın halini almadan söndürülmüş veya sönmüşse yangın çıkarmadan değil, TCK 170. maddenin 2. fıkrasında yaptırma bağlanan yangın tehlikesinden söz edilir.⁴⁷ Benzer başka bir karara⁴⁸ göre yangın çıkarma eyleminin binanın aynına sirayet etmemesi, yakma fiilinin yangın boyutuna ulaşmaması, somut bir şekilde yangın tehlikesine neden olduğundan TCK m. 170 II'ye vücut verecektir. Anılan somut tehlikenin kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olacak biçimde ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda olmaması, TCK m. 170 I'in oluşmasına da engel olmaktadır. Anılan seçimlik hareket icraî ya da ihmali işlenebilir. Suçun ihmali olarak işlenebilmesi için, failin kanundan, sözleşmeden ya da ön gelen tehlikeden kaynaklanan koruma ya da gözetim yükümlülüğü bulunan bir garantör olması gerekmektedir.

A. TCK M. 170 I ve II Kapsamında Manevi Unsur

TCK m. 21 I gereği TCK m. 170 I, II kapsamındaki suçlar kasten işlenebilir. Hüküm kapsamındaki tüm seçimlik hareketler olası kasıtlı işlenmeye müsaittir. Failin kastının TCK m. 170 I, II kapsamında suç işlemeye yönelik olması, bu konuda en az olası kasıtlı hareket etmesi gerekmektedir. Hareketinin TCK m. 170 I, II kanuni unsurlarını gerçekleştirdiğini öngörmek buna rağmen TCK m. 170'in tipikliğini gerçekleştirilmeye katlanmak, TCK m. 170 bakımından olası kasıtlı hareket etmek anlamına gelecektir.

Faillerin TCK m. 170'in tipikliğini gerçekleştirme yönünde en az olası kasıtlı hareket ettikleri tespit edilemiyor, tam tersine mala zarar verme gibi başka bir suç kastıyla hareket ettikleri ortada ise bu durumda sadece mala zarar verme suçundan ceza vermek gerekecektir. Yargıtay bu hususu şu şekilde ifade

---

⁴⁷ Yargıtay 9. CD, E.2008/19072, K.2008/14496, 30.12.2008.

⁴⁸ Yargıtay 16. CD, E.2017/1749, K.2017/4575, 23.6.2017.

etmektedir: “Sanıkların fikir ve eylem birliği içerisinde katılanın oturduğu evin kapısına benzin dökerek ateşe verip paspas ve kapının ahşap olan kısımlarının yanmasına neden olma şeklindeki eyleminin, bir bütün halinde yakarak mala zarar verme suçunu oluşturduğu gözetilmeden...”⁴⁹ Aynı durum silahla ateş etmek ve yaralama suçu için de geçerlidir. Yargıtay TCK m. 170 kanuni unsurlarının oluşup oluşmadığının ayrıca incelenmesine özellikle dikkat çekmektedir: “Maddenin 1. fıkrasında yazılı hareketlerin belli bir kişi veya kişilere yönelik olması halinde, failin kastı gözetilerek suç vasfının tayini gerekmektedir. İncelemeye konu olayda sanığın X’, yaralamak amacıyla ateş etmesinden önce veya sonra kişilerde korku, kaygı veya panik yaratmak amacıyla ateş ettiğine dair mahkûmiyetine yeterli delil bulunmadığı...”⁵⁰ Başka bir olayda Yargıtay “Sanığın, tartıştığı mağduru takip ederek önce seyir halindeyken daha sonrada aracını park edip iş yerine sığınmak isterken mağdura yaralama kastıyla ateş ettiği, mağdurun yaralanmadığı, ancak işyeri ve aracın zarar gördüğü olayda; mağdurun hedef alınarak ateş edilmesi nedeniyle TCK’nun 170/1. maddesinde düzenlenen genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması suçunun unsurlarının oluşmadığı kabul edilmelidir.”⁵¹ kararına varmıştır. Ancak bu karar yerinde gözükmemektedir, zira fail her ne kadar doğrudan yaralama kastıyla hareket etse de seyir halindeki araca silahla ateş etmek TCK m. 170 I a kapsamında da kasıtlı hareket edildiğini de göstermektedir. Dolayısıyla bu olayda TCK m. 170 I a’nın da oluştuğunu, ancak yaralamaya teşebbüs ile içtima hükümlerinin uygulanacağını ifade etmek daha isabetli olacaktır.

B. Hukuka Aykırılık ve Kusurluluk

TCK m. 170 kapsamındaki suçlar topluma karşı işlenen, genel tehlike yaratan suçlardandır. Bu nedenle bireysel olmayan,

---

⁴⁹ Yargıtay 8. CD, E.2014/28346, K.2015/12440, 24.2.2015.

⁵⁰ Yargıtay 8. CD, E.2015/15443, K.2016/5525, 25.4.2016.

⁵¹ Yargıtay CGK, E.2013/8-135, K.2014/164, 1.4.2014.

evrensel hukukî değerlerden sayılan genel güvenlik ne rıza ne de meşru müdafaaya ehildir. Dolayısıyla kişi, bir başkasına rızaen genel güvenliği tehlikeye atmana ben rıza gösteriyorum diyemeyeceği gibi; kişiden genel güvenliğin tehlikeye atılmasını haklı savunmada bulunma yoluyla engellemeye çalışması da beklenemeyecektir.

Bunların dışında kişinin kendine ya da başkasına karşı işlenen herhangi bir suça karşı meşru müdafaada bulunurken ya da zorunluluk hali ile hareket ederken, genel güvenliğe karşı bir suç işlemesi mümkündür. Bu durumda da ilgili hukuka uygunluk sebebi ya da mazeret sebebinin koşullarına uyulup uyulmadığına göre bu suçların mevcudiyetine karar verilecektir. Yargıtay *“Sanık ile müşteki arasında çıkan kavgada mahallelinin sanığın evine taş ve kiremit atmaları üzerine, sanığın korkutmak amacıyla av tüfeği ile havaya ateş etmesi şeklindeki eyleminde, sanık hakkında haksız tahrik hükümlerinin uygulanmasını gerektirecek nitelikte olduğu, olayda, meşru müdafa koşulları bulunmadığının göz önüne alınması gerekir.”*⁵² Buna karşın gece vakti sokaktaki başıboş köpeklerin kendine saldırmasını önlemek amacıyla havaya ateş ederek TCK m. 25 II kapsamında hareket edilmesi halinde faile ceza verilmeyecektir.⁵³

C. Teşebbüs, İştirak

TCK m. 170 kapsamındaki tüm suçlara teşebbüs mümkündür.⁵⁴ Yargıtay da bu suçlara teşebbüsü kabul etmektedir: *“Sanığın elindeki molotofkokteyli yakmaya*

⁵² Yargıtay 2. CD, E.2004/16001, K.2005/26180, 23.11.2005.

⁵³ Yargıtay CGK, E.2012/8-1551, K.2013/64, 19.02.2013, iç: Aksoy Retornaz (ilgili bölüm yazarı), *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Genel Tehlike Yaratıcı, Çevreye Karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar*, 25.

⁵⁴ Aksi görüşte Aksoy Retornaz (ilgili bölüm yazarı), *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Genel Tehlike Yaratıcı, Çevreye Karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar*, 23, 24.

çalıştığı sırada görevlilerce güç kullanılarak yakalandığının anlaşılması karşısında, eylemin patlayıcı madde atmak suçuna TCK m. 170 I teşebbüs aşamasında kaldığı gözetilmelidir.⁵⁵ “5237 Sayılı TCK’nın 170. maddesinde düzenlenen genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması suçunun, somut tehlike suçu olup, somut tehlikenin objektif cezalandırma şartı olduğundan, sanığın hareketinin de bölünmesine olanak bulunmaması karşısında suça teşebbüs edilmesinin mümkün olmadığı, bu sebeple eylemin teşebbüs aşamasında kaldığı yönündeki Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının görüşüne iştirak edilmemiştir. Ancak, 26.06.2000 tarihli olayda yangın çıkarma eyleminin binanın aynına sirayet etmemesi, yakma fiilinin yangın boyutuna ulaşmaması, bu şekilde oluşan neticenin kişilerin sağlığı veya mal varlığı bakımından zarar tehlikesi doğurmaya elverişli hale gelmemesi karşısında, eylemin TCK’nın 170/2 maddesinde tanımlanan salt tehlike suçunu oluşturacağı gözetilerek, bu maddeden hüküm kurulması gerekmektedir.”⁵⁶

İştirak konusunda genel hükümler geçerlidir.⁵⁷

D. İçtima

Failin ayrı eylemlerle TCK kapsamında birden çok yasa maddesini ihlal etmesi mümkündür.⁵⁸ Bu durumlarda failin her iki suçtan dolayı ayrı ayrı cezalandırılması gerekmektedir.⁵⁹Buna

---

⁵⁵ Yargıtay 9. CD, E.2010/4768, K.2010/8415, 13.7.2010.

⁵⁶ Yargıtay 16. CD, E.2017/1749, K.2017/4575, 23.6.2017.

⁵⁷ Ayrıntılar için bkz. Aygörmez, *Çevre Ceza Hukuku, Çevre Ceza Genel Hükümler*, 312.

⁵⁸ Tehlike suçlarında içtima konusunda bkz. Koray Doğan, “Tehlike Suçu İle Zarar Suçu Arasındaki Suçların İçtimai Sorunu,” *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, no: 16 (2014): 179ff.

⁵⁹ Yargıtay 9. CD, E.2008/19072, K.2008/14496, 30.12.2008.

karşın failin tek bir eylemi ile TCK kapsamında birden fazla suç işleme halinde ise fikrî içtima nedeniyle bunlardan en ağır cezayı gerektiren suçtan dolayı cezalandırılması icap etmektedir.⁶⁰ TCK m. 44 kapsamındaki fikri içtima kuralları gereği, işlediği bir fiil ile birden fazla farklı suçun oluşmasına sebebiyet veren kişi, işlediği suçlardan en ağır cezayı gerektiren suçtan dolayı cezalandırılır. Burada geçen en ağır ceza ile kastedilen, ilgili suçlardaki soyut ceza değil, faile verilecek olan somut cezadır. Bu durumda fiili ile hem TCK m. 170'e hem de TCK'da başka bir suça - örneğin TCK m. 151'e - vücut veren kişinin bu suçlardan cezaları ayrı ayrı somutlaştırılarak tespit edilecektir (somut ceza). En nihayetinde TCK m.170 hükmünden verilecek netice ceza ile TCK m. 151 hükmünden verilecek netice ceza kıyaslanmak suretiyle, diğerine göre daha ağır olan cezadan hüküm kurulacaktır.

TCK m. 170, TCK m. 151-152 kapsamındaki mala zarar verme suçu ile içtima edebilir: *“Sanığın ele geçirilemediği için nitelikleri tespit edilemeyen tabanca ile bir el ateş ederek katılanın işyerine zarar vermesi şeklindeki eyleminin TCK'nın 170/1-c maddesinde düzenlenen genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması ve TCK'nın 151/1. maddesinde düzenlenen mala zarar verme suçlarını oluşturduğu ve 5237 Sayılı TCK'nın 44. maddesinde düzenlenen fikri içtima kuralı uyarınca en ağır cezayı gerektiren genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması suçundan cezalandırılmasına karar verilmesi gerekirken, hem mala zarar verme suçundan hem de genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması suçlarından ayrı ayrı hükümler kurulması, hatalıdır.”⁶¹“Olay günü müştekiye ait camu açık olan araca maytap atarak yanmasına sebebiyet veren sanıkların eylemlerinin genel güvenliği kasten tehlikeye sokmak ve mala zarar verme suçlarını oluşturduğu, TCK'nın 44. maddesinde düzenlenen fikri içtima kuralı*

⁶⁰ Yargıtay 9. CD, E.2008/19072, K.2008/14496, 30.12.2008.

⁶¹ Yargıtay 16. CD, E.2015/3758, K.2016/348, 14.1.2016.

uyarınca en ağır cezayı gerektiren fiilden hüküm kurulması, buna göre de sadece TCK'nın 151/1. ve 152/2-a madde ve fıkrasında tanımlanan yakarak mala zarar verme suçundan dolayı cezalandırılması gerektiği..."⁶² "Sanığın, katılan evde olmadığı sırada evine giderek pencere camını kırıp içeride bulunan perdeyi yakarak evde yangın çıkardığı, yangın sonucunda perdenin zarar gördüğü olayda, 5237 sayılı TCK'nın 151/1, 153/2-a madde ve fıkralarında düzenlenen yakarak mala zarar verme suçunun oluştuğu, somut zarar suçunun oluşması nedeniyle ayrıca tehlike suçundan mahkumiyet hükmü kurulamayacağı gözetilmeden, mala zarar verme suçu ile birlikte TCK'nın 170/1- a madde ve fıkrası ile de cezalandırılmasına karar verilmesi"⁶³

Her bir suç bakımından ceza somutlaştırılırken, suçlardan biri bakımından ceza verilmesi söz konusu olamıyorsa - örneğin TCK m. 167 kapsamında bir şahsi cezasızlık sebebinin bulunması nedeniyle - bu durumda diğer somut ceza daha ağır durumda kalacağından, ondan dolayı ceza verilmesi gerekir: "[...] katılanın sanığın kayınpederi olması sebebiyle T.C.K.nun 167/1-b maddesi uyarınca sanığa ceza verilmemesi durumunda, T.C.K.nun 44. maddesi göz önüne alındığında aynı Kanun'un 170. maddesinde yazılı suçun oluşup oluşmadığının da yerel mahkemece değerlendirilmesi gerekmektedir."⁶⁴

TCK m. 170, TCK m. 106 kapsamındaki tehdit suçu ile içtima edebilir: "Sanığın, önce katılanın göğsüne av tüfeğini dayaması ve ardından havaya ateş etmesi şeklinde gerçekleşen eyleminin silahla tehdit ve genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması suçlarını oluşturduğu bu durumda, en ağır cezayı gerektiren silahla tehdit suçundan mahkumiyet kararı verilmesi gerekirken, kanuni olmayan gerekçe ile tehdit ve genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması

⁶² Yargıtay 8. CD, E.2010/3320, K.2012/12317, 12.4.2012.

⁶³ Yargıtay 8. CD, E.2014/10504, K.2014/20492, 22.9.2014.

⁶⁴ Yargıtay CGK, E.2012/9-1471, K.2014/35, 4.2.2014.

suçlarından ayrı ayrı yazılı şekilde karar verilmesi yasaya aykırıdır.”⁶⁵
 “Dava; silahla tehdit ve genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması suçlarına ilişkindir. Sanığın, katılanlara yönelik havaya ateş etmekten ibaret eyleminin, TCK’nın 106/2-a maddesine uyan silahla tehdit ve genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması suçlarını oluşturduğu, aynı Kanununun 44. maddesi uyarınca sadece en ağır cezayı gerektiren tehdit suçundan hükümlülük kararı verilmesi gerekirken”⁶⁶
 “Sanıkların, birlikte suç işleme kararıyla hareket ederek, sanıklardan SŞ ile aralarında husumet bulunan katılanlar MC, EC ve AY (şehrin değişik mahallelerindeki) evlerine ve yakınan EC’nin park halindeki otomobili geceleyin silahla ateş etme eylemlerinin, silahla tehdit, mala zarar verme ve genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması suçlarını oluşturduğu somut olayda, sanıkların hukuki durumlarının, belirtilen suçların ne suretle içtima edeceği irdelenerek belirlenmesi gerekmektedir. 5237 sayılı TCY. 170/1-c maddesinde 765 sayılı TCY.nin 267/7.maddesindeki ‘eylem başka bir suçu oluştursa bile’ ibaresi bulunmaması gibi, 5237 sayılı TCY.nin 44.maddesinde ‘İşlediği bir fiil ile birden fazla farklı suçun oluşmasına sebebiyet veren kişi, bunlardan en ağır cezayı gerektiren suçtan dolayı cezalandırılır’ hükmü ve aynı Yasa’nın 106/3.maddesinde ‘Tehdit amacıyla kasten öldürme, kasten yaralama veya malvarlığına zarar verme suçunun işlenmesi halinde, ayrıca bu suçlardan dolayı da ceza verilir’ hükümleri yer almaktadır. Bu durumlar karşısında, 5237 sayılı TCY.nin 44ve 106/3.maddelerinde düzenlenen fikri ve gerçek içtima hükümleri uyarınca sanıklar hakkında yalnızca silahla tehdit ve mala zarar verme suçlarından (TCY.nin 106/2a, 106/2a, 43 ve 151/1, 151/1, 43.maddeleri) hüküm kurmakla yetinilmeli ayrıca genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması suçundan ceza verilmemelidir. Mahkemece suçların içtimasına ilişkin genel (TCY. 44.madde) ve özel (TCY. 106/3. madde) hükümler tartışılıp değerlendirilmeden, sanıkların üç ayrı suçtan mahkûmiyetlerine karar verilmesi...”⁶⁷

⁶⁵ Yargıtay 4. CD, E.2014/5700, K.2016/15103, 8.12.2016.

⁶⁶ Yargıtay 4. CD, E.2014/3981, K.2016/9045, 5.5.2016.

⁶⁷ Yargıtay 4. CD, E.2009/28151, K.2009/20545, 16.12.2009.

TCK m. 170, TCK m. 86 vd. kapsamında yaralama suçu ile içtima edebilir: *“Korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda silahla ateş etme suçundan kurulan hükme ilişkin temyize gelince; sanığın geceleyin meskun mahalde silahla ‘12’ el ateş ederek mağduru yaralamaktan ibaret eyleminin 5237 sayılı TCK.nun 86. ve 170/1-c madde ve fıkralarında yazılı suçları oluşturacağı, ancak aynı Yasa’nın 44. maddesindeki düzenleme uyarınca sadece en ağır cezayı gerektiren kasten yaralama suçundan dolayı cezalandırılmasıyla yetinilmesi gerektiği gözetilmeden, ayrıca korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda ateş etme suçundan da mahkumiyet hükmü kurulması bozmayı gerektirmiş...”*⁶⁸ *“Bilinçli taksirle yaralama ve korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda silahla ateş etme suçlarından açılan davalarda, 765 sayılı TCK.nun 264/7. madde ve fıkrasındaki ‘... eylem başka bir suçu oluştursa bile...’ şeklindeki düzenlemenin 5237 sayılı TCK.nun 170/1-c madde ve fıkrasında yer almadığı göz önüne alındığında, bir bütün halinde ‘sanığın işlediği bir fiil ile birden fazla farklı suçun oluşmasına sebebiyet vermesi’ nedeniyle 5237 sayılı Yasa’nın 44. maddesinde düzenlenen fikri içtima kuralı gereğince en ağır cezayı gerektiren fiilden hüküm kurulması gerektiği gözetilmeden, bilinçli taksirle yaralama ve korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda silahla ateş etme suçlarından ayrı ayrı mahkumiyet hükmü kurulması; bozmayı gerektirmiştir.”*⁶⁹

TCK m. 170, TCK m. 81 kapsamında öldürme suçu ile içtima edebilir: *“Genel güvenliği kasten tehlikeye sokmak suçu yönünden, sanığın av tüfeği ile iki üç el ateş ettikten bir süre sonra tabancasını alarak ateş ettiği, tabancadan çıkan merminin isabet etmesi sonucu maktülenin öldüğü olayda, sanığın av tüfeği ile ateş ederek kişilerin hayatı, sağlığı ve malvarlığı bakımından tehlike yaratacak şekilde genel güvenliği kasten tehlikeye sokmak suçunu işlediği ve bu suçtan ayrıca cezalandırılması gerektiği, olayda fikri içtimanın uygulama*

⁶⁸ Yargıtay 8. CD, E.2006/6963, K.2006/7019, 27.9.2006.

⁶⁹ Yargıtay 8. CD, E.2007/8611, K.2007/9047, 17.12.2007.

koşullarının bulunmadığı gözetilmeden yazılı şekilde karar verilmesi, yasaya aykırıdır."⁷⁰ Burada tek bir fiille birden fazla suç değil, ayrı ayrı birden fazla fiille birden fazla suç işlendiğinden, TCK m. 44 kapsamında fikri içtima uygulanmaması yerindedir.

TCK m. 170 ile birlikte bir kabahat de oluşabilir. Bu durumda Kabahatler Kanunu m. 15 III hükmü "*Bir fil hem kabahat hem de suç olarak tanımlanmış ise, sadece suçtan dolayı yaptırım uygulanabilir. Ancak, suçtan dolayı yaptırım uygulanamayan hallerde kabahat dolayısıyla yaptırım uygulanır.*" göz önünde bulundurulmalıdır. "*Ateşlenebilen bir silahın işlevine uygun ve sonuç doğurmaya elverişli bulunmayan 'kuru-sıkı' olarak tabir edilen tabanca ile yerleşik yerde ateş etme şeklindeki eylem, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 36/1. madde ve fıkrasında tanımı yapılan gürültüye neden olma kapsamında olup idari yaptırımı gerektirdiği...*"⁷¹

V. GENEL GÜVENLİĞİN TAKSİRLE TEHLİKEYE SOKULMASI TCK M. 171

TCK m. 171, taksirle, yangına, bina çökmesine, toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkına taksirle neden olma neticelerinin, başkalarının hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından somut bir tehlike yaratmasını yaptırımı bağlamaktadır. Suç, yangın, bina çökmesi, toprak kayması, çığ düşmesi, sel veya taşkına neden olarak, kişilerin yani genelin hayat, vücut bütünlüğü ve malvarlığına yönelik tehlikelerden korumasını sağlayarak geneli tehlikelerden korumayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda korunan hukukî değerler de genelin güvenliği ile hayat, vücut bütünlüğü ve malvarlığıdır.

⁷⁰ Yargıtay 1. CD, E.2008/3135, K.2008/7671, 1.12.2008.

⁷¹ Yargıtay 8. CD, E.2008/17309, K.2010/9001, 22.6.2010.

A. Tipiklik

1. Maddi Unsurlar

a. Yangına, Bina Çökmesine, Toprak Kaymasına, Çığ Düşmesine, Sel veya Taşkına Taksirle Neden Olma

Suç içerisinde birden fazla seçimlik hareket öngörülmüştür. Bunlar yangına, bina çökmesine, toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkına neden olmaktır. TCK m. 170 kapsamındaki bu maddî unsurlara ilişkin açıklamalar burada da aynen geçerli olduğundan tekrar edilmeyecektir. Toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkına neden olmak, hareketi ile anılan doğal afetlerden birinin gerçekleşmesine ilişkin nedensellik sürecini başlatmak ya da bu sürece dâhil olmak demektir. Burada önemli olan nedensellik sürecine sadece dâhil olmak değil, ayrıca bu süreçte fiil üzerinde hâkimiyet kurmaktır. Şu halde fiil üzerinde hâkimiyeti olan her türlü nedensel hareket bu fiil kapsamındadır.

b. Taksirli Hareket: Objektif Özen Yükümlülüğüne Aykırılık

Taksirli hareketten söz edebilmek için, hareketin dikkat/özen yükümlülüğüne aykırı olması lazımdır.⁷² Özen yükümlülüğü toplumsal davranış normlarından, hukuk kuralları, meslek kuralları, emir ve talimatlar, hukukî düzenlemeler, belirli özel normlar, genel tecrübelerden ya da

---

⁷² Centel, Zafer ve Yenerer Çakmut, *Türk Ceza Hukukuna Giriş*, 384ff.; Koca ve Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 185ff.; Gülsün Ayhan Aygörmez, "Fahrlässigkeit' im Türkischen Strafgesetzbuch," *Das Strafrecht im Deutsch-Türkischen Rechtsvergleich - Beiträge zur Rechtsvergleichung - Band: IV. 4. Deutsch - Türkisches Symposium "Fünf Jahre Türkisches Strafgesetzbuch"*, Herausgegeben von Prof. Dr. Dr. Eric Hilgendorf, Prof. Dr. Dr. h.c. Yener Ünver, (İstanbul: 2011), 205ff.

yazılı olmayan davranış kurallarından çıkarılabilir.⁷³ Yangına, bina çökmesine, toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkına neden olmamaya ilişkin özen yükümlülüğü;

Genel işyeri kurallarından doğabilir: *“Sanığın tesis müdürü olarak çalıştığı Ö isimli işyerinin mutfak olarak kullanılan prefabrik yapı kısmında gerekli tedbirlerin alınmaması sonucunda içeride bulunan tüplerin gaz sıkışmasıyla patlayarak etrafta hasara neden olması şeklindeki eyleminin...”*⁷⁴; *“Müştekiye ait börek imalat salonunda işçi olarak çalışmakta olan sanığın olay günü saat 20.00 sularında tüplü ocağı yakarak açık bırakmak suretiyle, olay yerini terk ettiği, aradan yarım saat geçtikten sonra salondan yangın çıktığının haber verilmesi üzerine imalathaneye döndüğü...”*⁷⁵; *“Olay tarihinde sanığın müdür olduğu... Tekstil Sanayi ve Ticaret Limited şirketine ait tekstil iş yerinde çalışan işçilere yemek temin etmek amacıyla kurulmuş olan yemekhanedeki LPG tüplerinden sızan gazın patlaması nedeniyle oluşan yangının çevredeki mağdurların yaralanmasına ve araçların zarar görmesine sebebiyet verdiği...”*⁷⁶

Trafik kurallarından doğabilir: *“Sanığın tedbirsiz ve dikkatsiz şekilde kullandığı aracının ve yük olarak taşıdığı LPG maddesinin yanması nedeniyle yaralamalı trafik kazasına sebebiyet verdiği, ‘Genel Güvenliğin Taksirle Tehlikeye Sokulması’ başlıklı TCK 171. maddesinin 1. fıkrasında taksirle yangına neden olan kişinin yangın çıkarması halinin suç olarak düzenlendiği, suçun tehlike suçu olup, katılanın yaralanmış olması sebebiyle zarar suçunun oluştuğu dikkate alındığında; sanığın taksirle yaralama suçundan cezalandırılmasına*

⁷³ Koca ve Üzülmez, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 203, 204; davranış kuralları bakımından ayrıntılı Centel, Zafer ve Yenerer Çakmut, *Türk Ceza Hukukuna Giriş*, 385ff.; ayrıntılı bilgi için Aygörmez, *Das Strafrecht im Deutsch-Türkischen Rechtsvergleich*, 205ff.

⁷⁴ Yargıtay 2. CD, E.2006/6438, K.2006/15790, 4.10.2006.

⁷⁵ Yargıtay 9. CD, E.2006/1660, K.2006/2687, 11.5.2006.

⁷⁶ Yargıtay 12. CD, E.2015/15290, K.2015/19348, 17.12.2015.

karar verilmesi yerine taksirle yangına neden olmak suçundan mahkûmiyetine karar verilmesi hukuka aykırıdır.”⁷⁷

Genel yaşam tecrübelerinden doğabilir: “*Sarığın, sobayı yakarak, ahıra hayvanlara bakmaya gittiği, sobadan sıçrayan ateş sonucu çıkan yangının*”⁷⁸; “*Sarığın evinin bahçesinde bulunan otları ve pislikleri bir kenara toplayıp yaktığı, yangının sıçrayarak mera arazisine geldiği, [...] eylemin 5237 Sayılı TCK’nın 171. maddesinde düzenlenen taksirle yangına sebebiyet verme suçunu oluşturup oluşturmadığı tartışılmadan beraat kararının verilmesi*”⁷⁹

Özene ayrılık tamamıyla normal bireylerin yetenekleri göz önünde bulundurularak objektif olarak belirlenmelidir. Bu durumda özenin tespiti yani gösterilecek özenin şekli ve miktarı, taksirli eylemde bulunanın eylem çevresindeki, makul ve dikkatli kişiden çıkarılacaktır (ait olunan toplum kesimindeki birey ortalaması).⁸⁰ Failin bireysel yeteneklerine göre, özellikle, nesnel ölçüğe uygun olarak belirlenmiş özeni yerine getirebilecek yeterliliği kusurlulukta ele alınması gereken bir husustur.

c. Başkalarının Hayatı, Sağlığı veya Malvarlığı Bakımından Somut Bir Tehlike Yaratmak

Taksirli seçimlik hareket başkalarının hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından somut bir tehlike ortaya çıkarmalıdır.⁸¹ Anılan hukukî değerler üzerinde somut tehlike yaratılması,

⁷⁷ Yargıtay 12. CD, E.2013/2377, K.2013/18943, 11.7.2013.

⁷⁸ Yargıtay 9. CD, E.2006/4414, K.2006/4461, 18.9.2006.

⁷⁹ Yargıtay 19. CD, E.2015/1794, K.2015/1978, 26.5.2015.

⁸⁰ Aygörmez, *Çevre Ceza Hukuku, Çevre Ceza Genel Hükümler*, 230; Koca ve Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 205.

⁸¹ Krş. AYTEKİN İNCEOĞLU (İlgili bölüm yazarı), *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Genel Tehlike Yaratma, Çevreye Karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar*, 32.

objektif cezalandırma şartı değil, tipikliğin maddî unsurudur.⁸² Zira somut tehlikenin yaratılması tipikliğin kurucu bir unsurudur. Bunun yanında ne normun koruma ne de gerekçe merkezli olarak getiriliş amacından, somut tehlikenin objektif ceza şartı olarak kabul edilmesine yönelik bir veri çıkarılabilmektedir. Kişinin başkaları bakımından değil, sadece kendi hayatı, sağlığı ya da malvarlığı bakımından somut tehlike yaratması bu suç kapsamında değerlendirilmeyecektir.⁸³

Somut tehlike yaratmaktan anlaşılması gereken, anılan hukukî değerler üzerinde yaratılan somut tehlikede zararın meydana gelmesi veya gelmemesinin tamamıyla tesadüfe kalmış olmasıdır. Böyle bir somut tehlikenin yaratılması için yangının, bina çökmesi, toprak kayması, çığ düşmesi ve sel veya taşkın belirlen bir yoğunluğa ulaşmasının gerekeceği açıktır. Somut olayda yangına, bina çökmesine vs. neden olunmasına rağmen her ne olduysa (mesela yangın yayılmamış ya da yayılmış olmakla birlikte başkalarına yönelik tehlike oluşturmamış vs.) ölüm, yaralama ya da mala zarar vermeye yönelik zararlı netice kıl payı gerçekleşmemiş, şans eseri zarardan dönülmüş olmalıdır. Somut olayda örneğin kıl payı zarardan dönülerek, tesadüf eseri insanlar ölmemiş ya da yaralanmamış, başkasının malına zarar verilmemiş olmalıdır. Eğer anılan hukukî değerler üzerinde somut tehlike sınırı aşılarak zarar oluşursa, zarara uğrayan hukukî değere göre yaralama, öldürme ya da mala zarar verme suçları oluşacaktır.

Yargıtay kararlarına bu durum şu şekilde yansımaktadır:
“Sanığa atılı suçun oluşabilmesi için, maddede gösterilen şekilde

---

⁸² Aynı görüşte Aytekin İnceoğlu (ilgili bölüm yazarı), *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Genel Tehlike Yaratıcı, Çevreye Karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar*, 33, 34.

⁸³ Aynı görüşte Yargıtay 9. CD, E.2006/5986, K.2007/460, 30.1.2007; Yargıtay 9. CD, E.2006/3656, K.2006/6426, 22.11.2006.

'başkalarının hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından' somut bir tehlikenin ortaya çıkmış olmasının gerektiği, tutanak ve ekli kroki, sanık anlatımı ile tüm dosya kapsamına göre; köyde yaşayan sanığın taksirli eylemi ile neden olduğu yangında kendi tahıl ambarının kısmen yanması dışında başkalarının hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından bir tehlikenin oluşmadığı gözetilmelidir."⁸⁴; "5237 sayılı TCK 171. maddede yazılı suçun oluşabilmesi için, maddede gösterilen şekilde 'başkalarının hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından' somut bir tehlikenin ortaya çıkmış olmasının gerektiği, 4.11.2003 tarihli tutanak ve ekli kroki, sanık ve tanık anlatımları ile tüm dosya kapsamına göre; köyde yaşayan sanığın taksirli eylemi ile neden olduğu yangında başka ev ve binaların uzağında yer alan kendi evi ve ahırının yanması dışında başkalarının hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından bir tehlikenin oluşmadığı gözetilerek"⁸⁵; "Sanığın kolilerin arasına koyduğu elektrik ocağının depodaki kolileri tutuşturması sonucu çıkan yangında koli ve paketlerin yanması suretiyle, fiilin belli bir ağırlığa ulaşarak genel tehlike doğurduğu ve 5237 sayılı TCK.nun 171/1-a maddesinde tanımlanan yangınla genel güvenliği tehlikeye sokma suçunu oluşturacağı"⁸⁶; "Sanığın tesis müdürü olarak çalıştığı Ö isimli işyerinin mutfak olarak kullanılan prefabrik yapı kısmında gerekli tedbirlerin alınmaması sonucunda içeride bulunan tüplerin gaz sıkışmasıyla patlayarak etrafta hasara neden olması şeklindeki eyleminin başkalarının hayatı, sağlığı ya da malvarlığı bakımından tehlikeli olup olmadığı araştırılarak sanığın eyleminin 5237 sayılı TCK.nun 171. maddesinde düzenlenen genel güvenliğin taksirle tehlikeye sokulması suçunu oluşturup oluşturmadığı tartışılıp"⁸⁷; "Sanığın, sobayı yakarak, ahıra hayvanlara bakmaya gittiği, sobadan sıçrayan ateş sonucu çıkan yangının oda tabanı, tavanı, kapı ve

⁸⁴ Yargıtay 9. CD, E.2006/5986, K.2007/460, 30.1.2007.

⁸⁵ Yargıtay 9. CD, E.2006/3656, K.2006/6426, 22.11.2006.

⁸⁶ Yargıtay 9. CD, E.2006/4457, K.2006/6383, 21.11.2006.

⁸⁷ Yargıtay 2. CD, E.2006/6438, K.2006/15790, 4.10.2006.

pencerelere sirayet ettiği, komşularının yardımı ve itfaiye tarafından söndürüldüğü anlaşılmış olup, meskun mahal olan köy içindeki evde çıkan yangının belli bir ağırlığa ulaşarak genel bir tehlike doğurduğu, bu itibarla da 5237 sayılı TCK.nun 171/1-a maddesinde tanımlanan yangınla genel güvenliği tehlikeye sokma suçunun unsurlarının oluştuğu”⁸⁸; “sanığın tüplü ocağı yakarak açık bırakmak suretiyle, olay yerini terk ettiği, tüpün hortum ile bağlantılı olan yerinde yangın çıktığı ve 1 m. uzunluğundaki lastik hortumun yarıya kadar yandığı, ocağın yan tarafından bulunan duvarın yangından etkilenerek simsiyah olduğu, yangının duvarda ve imalathanede daha fazla ilerlemesine meydan verilmeden sanık ve diğer esnafın yardımı ile söndürüldüğü şeklinde gelişen olayda; yangının duvara sirayet etmesiyle belli bir ağırlığa erişerek imalathane ve çevresinde genel bir tehlike doğurduğu bu itibarla 5237 sayılı TCK.nun 171/1-a. maddesinde tanımlanana yangınla genel güvenliği tehlikeye sokma suçunun unsurlarının oluştuğu”⁸⁹

d. Nedensellik ve Objektif İsnadiyet

Taksirli seçimlik hareketle meydana gelen netice arasında ve bu netice ile bu neticenin ilgili hukukî değerler üzerinde yarattığı somut tehlike arasında nedensellik bağı bulunmalıdır. Bu bağ koşul teorisine göre kurulacaktır. Bunun haricinde yaratılan netice ve somut tehlikenin fail hareketinin eseri olması gerekir. Bunun için öncelikle netice ve somut tehlike öngörülebilir yani fiilin gerçekleştirildiği mevcut koşullar altında ve fiilin yapılması sırasında tahmin edilebilir olmalıdır.⁹⁰ Burada netice ve somut

⁸⁸ Yargıtay 9. CD, E.2006/4414, K.2006/4461, 18.9.2006.

⁸⁹ Yargıtay 9. CD, E.2006/1660, K.2006/2687, 11.5.2006.

⁹⁰ Centel, Zafer ve Yenerer Çakmut, *Türk Ceza Hukukuna Giriş*, 387ff.; Koca ve Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükmeler*, 211ff.; Aygörmez, *Çevre Ceza Hukuku, Çevre Ceza Genel Hükmeler*, 234; Yargıtay CGK, E.1970/4-361, K.1979/432, 28.12.1970.

tehlike somut şekliyle; nedensellik bağı da esaslı öğeleriyle öngörülebilir olmalıdır. Olağan hayat tecrübelerinin dışında kalan sıra dışı nedensellik gidişatları öngörülebilir değildir. Öngörülebilir olamayan, kaza ve tesadüfün eseri olan ve kaçınılabılır olmayan tehlikeler, failin sorumluluğunda değildir.⁹¹

Ayrıca izin verilen risk ve güven ilkesi çerçevesinde hareket edildiğinde, hukukun kabul etmediği esaslı bir tehlike yaratılmış olmayacaktır. Gerçekten de hayatın olağan akışında izin verilen risk kapsamında bulunan durumlarda özen yükümlülüğüne aykırılık dolayısıyla da taksirden sorumluluktan söz edilemez: *“Sanığın 12 yıllık evinde ilk yapıldığı zamanki elektrik tesisatını kullandığı zaman içerisinde bu elektrik tesisatına herhangi bir ekleme ve müdahalede bulunmadığı yönündeki savunması, bunun aksine herhangi bir açıklama içermeyen yangın zabıt varakası ile bilirkişi raporu dikkate alındığından yangının çıkmasında sanığa kusur yüklenemeyeceği gözetilmeden beraati yerine, hayatın olağan akışına uymayan evindeki elektrikli aletlerini kullanırken cihazlarını kontrol ettirme gereğine riayet etmediğinden bahisle yazılı şekilde mahkûmiyetine karar verilmesi...”⁹²; *“Sanığın evinde elektrik kontağından çıkan yangının orman alanına sirayeti sonucu meydana geldiğinin tutanaklara göre anlaşılmiş bulunmasına elektrik kontağı sonucu çıkan yangınlarda sanığa atfı kabil kusur izafe edilemeyeceğine göre sanığın elektrik tesisatında gerekli tedbiri almayışi sebebi ile yangının çıkmasında kusurlu olduğunun kabulü ile mahkûmiyetine hükmolunması ve talepten fazla olarak yangın söndürme masrafı tayin edilmesi yasaya aykırıdır.”⁹³**

⁹¹ Ayrıntılar için bkz. Aygörmez, *Çevre Ceza Hukuku, Çevre Ceza Genel Hükümler*, 234ff.

⁹² Yargıtay 9. CD, E2005/2918, K.2005/5803, 14.7.2005.

⁹³ Yargıtay 3. CD, E.2005/3002, K.2005/24269, 15.12.2005.

Güven ilkesi, kurallara uygun olarak hareket edenin, bir başkasının da aynı şekilde kurallara uygun hareket edeceğine güvenebilmesi ve bu güvene dayanarak hareket eden failin, hukukun kabul etmediği esaslı bir tehlike yaratmadığı kabul edilir.⁹⁴

Objektif isnadiyete ilişkin sonraki aşamalarda, yükümlülüğe doğrudan aykırılık bağlantısı, normun koruma amacı bağlantısı; başkalarının sorumluluk alanlarına giren hususlar; mağdurun kendi sorumluluğunda (özgür iradesiyle) kendi kendine zarar vermesi ve kendini tehlikeye sokması; bir başkasının mağdurun rızasıyla mağduru tehlikeye sokması; üçüncü kişilerin sorumluluk alanına giren olaylar, üçüncü bir kişinin kasıtlı ve kusurlu ya da özen yükümlülüğüne aykırı bir eylemi ya da taksirli bir eylemi göz önünde bulundurulur.⁹⁵

Yargıtay'ın da işaret ettiği üzere, özen yükümlülüğüne aykırılıkla meydana getirilen somut tehlike arasındaki nedensellik bağının tespitinde, bilirkişiden faydalanılabilir: *"Olay yeri inceleme tutanağı, yangın raporu, sanık savunmaları, mağdur ve tanık beyanları ile tüm dosya kapsamına göre, olay tarihinde fabrikanın kazan dairesinde bulunan ve olay saatinde kapatılmış olan kazanın brülöründen sızan ve zeminde biriken yağın tutuşması ve alev alması sonucu çıkan yangında, fabrikanın makine sorumlusu H.K. ile kazan sorumlusu olan A.K.'nin, dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırı bir davranışlarının ve yangının çıkmasında kusurlarının olup olmadığı konusunda içlerinde makine mühendisi de bulunan iş güvenliği bilirkişi heyetinden rapor alındıktan sonra sanıkların hukuki durumlarının tayin ve takdiri gerektiği..."*⁹⁶ Bilirkişi sadece özen yükümlülüğüne aykırı hareketle meydana gelen netice ve somut tehlike arasındaki nedenselliği bilimsel olarak ortaya koyacaktır! Netice ve somut tehlikenin faile objektif olarak isnat edilmesi

⁹⁴ Aygörmez, *Çevre Ceza Hukuku, Çevre Ceza Genel Hükümler*, 234ff.

⁹⁵ Aygörmez, *Çevre Ceza Hukuku, Çevre Ceza Genel Hükümler*, 234.

⁹⁶ Yargıtay 9. CD, E.2008/8712, K.2010/3291, 22.3.2010.

hukukî bir değerlendirme olduğundan, somut tehlikenin failin eseri olup olmadığına hâkim kendisi karar vermeli, bunun ardından taksir kusurunu da yine bizzat kendisi tespit etmelidir. *“Mahallinde yapılan keşif sonucu düzenlenen orman bilirkişi raporunda yanan sahanın devlet ormanı sayılmayan yerlerden olduğu, yangının taşınmaz üzerinde yapılan temizlikten arta kalan çalı ve dikenlerin öbekler halinde bir araya toplanarak yakılması sonucu başladığı ve yine fındık bahçesi içerisinde son bulunduğu, yangının anız yangını şeklinde olmadığı ve yakılanların da anız niteliği taşımadığı tespit edilmiş olmasına göre; sanığın eyleminin 5237 sayılı TCK'nın 171. maddesinde tanımlanan suçu oluşturup oluşturmayacağı tartışılması gerekmektedir.”*⁹⁷

2. Hukuka Aykırılık ve Kusurluluk

Taksirli suçlarda da hukuka uygunluk söz konusu olabilmektedir.⁹⁸ Bununla birlikte bireysel olmayan, evrensel hukukî değerlerden genelin güvenliği, kural olarak meşru müdafaya ehil değildir. Aynı zamanda bu hukukî değerler bireyin rıza yoluyla üzerinde tasarrufta bulunabileceği hukukî değerlerden de değildir.

Nesnel tipikliğin ve hukuka aykırılığın tespitinden sonra kusurluluk aşamasında, kişisel özen yükümlülüğü ihlâli incelenir.⁹⁹ Burada taksirli hareket edenin, özellikle subjektif özene aykırılık ve dolayısıyla da öznel öngörülebilirlik ve öznel kaçınılabilirlik incelemesi gerçekleştirilecektir. Bu incelemelerde failin kişisel yeteneklerine, kişisel hayat tecrübelerine, kişisel zihinsel gelişimine, eğitim durumuna, sosyal ve ekonomik

---

⁹⁷ Yargıtay 3. CD, E.2011/24539, K.2012/36617, 5.11.2012.

⁹⁸ Aygörmez, Das Strafrecht im Deutsch-Türkischen Rechtsvergleich, 220.

⁹⁹ Aynı yönde Koca ve Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 227ff.; Aygörmez, Das Strafrecht im Deutsch-Türkischen Rechtsvergleich, 220.

durumuna, hayat şekline, yaşına göre, gerekli özeni yerine getirme imkânına sahip olup olmadığı saptanacaktır.¹⁰⁰

3. Şahsî Cezasızlık Sebebi TCK m. 22

Taksirli hareket sonucu neden olunan netice, münhasıran failin kişisel ve ailevî durumu bakımından, artık bir cezanın hükmedilmesini gereksiz kılacak derecede mağdur olmasına yol açmışsa ceza verilmez; bilinçli taksir halinde verilecek ceza yarıdan altıda bire kadar indirilebilir. TCK m. 22 VI'ün uygulama bulması kişisel ve ailevî bağlantıyı aradığından komşulara ait hukukî değerler üzerinde yaratılan somut tehlike ile failin bizzat mağdur olması bu madde kapsamında değerlendirilemeyecektir: "Sanığa atılı taksirle yangına neden olma eylemi sonucunda, kendisi dışında 3 ayrı mağdurun binasında zarar oluşması karşısında, meydana gelen neticenin, münhasıran sanığın kişisel ve ailevi durumu bakımından bir cezaya hükmedilmesini gereksiz kılacak derecede mağdur olmasına yol açığının kabul edilemeyeceği, bu nedenle de 5237 sayılı TCK'nın 22/6. maddesindeki koşulların somut olayda gerçekleşmediği gözetilmeden..."¹⁰¹; "Yangının sanığın kendi evi dışında komşusu olan kardeşinin oğluna ait ev ve samanlığa da sirayet ettiğinin anlaşılması karşısında 5237 sayılı TCK.nun 22/6.maddesindeki koşulların gerçekleşmediği ve eylemin aynı Yasanın 171/a maddesinde belirtilen suçu oluşturduğu, sanığın hukuki durumunun buna göre takdir ve tayini gerektiği gözetilmeden olaya uygun düşmeyen şekilde ceza tayinine yer olmadığına karar verilmesi"¹⁰²

¹⁰⁰ Aygörmez, *Çevre Ceza Hukuku, Çevre Ceza Genel Hükümler*, 235; Yargıtay 2. CD, E.2003/24588, K.2005/1537, 10.02.2005.

¹⁰¹ Yargıtay 9. CD, E.2008/19341, K.2010/10514, 14.10.2010.

¹⁰² Yargıtay 9. CD, E.2006/9230, K.2007/3423, 18.4.2007.

4. İçtima

Failin tek bir hareketi ile TCK m. 171 ile birlikte taksirli yaralama ya da öldürme suçunu işlemesi durumunda, TCK m. 44 kapsamındaki fikrî içtima kuralları gereği, işlediği bir fiil ile birden fazla farklı suçun oluşmasına sebebiyet veren kişi, işlediği suçlardan en ağır cezayı gerektiren suçtan dolayı cezalandırılması gerekir.¹⁰³ Yargıtay da aynı görüştedir: “Olay tarihinde sanığın müdür olduğu... *Tekstil Sanayi ve Ticaret Limited şirketine ait tekstil iş yerinde çalışan işçilere yemek temin etmek amacıyla kurulmuş olan yemekhanedeki LPG tüplerinden sızan gazın patlaması nedeniyle oluşan yangının çevredeki mağdurların yaralanmasına ve araçların zarar görmesine sebebiyet verdiği, TCK'nun 'Genel Güvenliğin Taksirle Tehlikeye Sokulması' başlıklı 171. maddesinin 1. fıkrasında taksirle yangına neden olan kişinin yangın çıkarması halinin suç olarak düzenlendiği, maddede belirtilen suçun tehlike suçu olup, somut olayda ise mağdurların yaralanmış olması sebebiyle zarar suçunun olduğu dikkate alındığında; taksirle yangına neden olmak suçundan karar verilmesine yer olmadığına ilişkin hüküm kurulması gerekirken, sanığın bu suçtan da mahkûmiyetine karar verilmesi...*”¹⁰⁴; “Sanığın tedbirsiz ve dikkatsiz şekilde kullandığı aracının ve yük olarak taşıdığı LPG maddesinin yanması nedeniyle yaralamalı trafik kazasına sebebiyet verdiği, 'Genel Güvenliğin Taksirle Tehlikeye Sokulması' başlıklı TCK 171. maddesinin 1. fıkrasında taksirle yangına neden olan kişinin yangın çıkarması halinin suç olarak düzenlendiği, suçun tehlike suçu olup, katılanın yaralanmış olması sebebiyle zarar suçunun olduğu dikkate alındığında; sanığın taksirle yaralama suçundan cezalandırılmasına karar verilmesi yerine taksirle

¹⁰³ Aynı görüşte Aytekin İncooğlu (ilgili bölüm yazarı), *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Genel Tehlike Yaratan, Çevreye Karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar*, 42, 43.

¹⁰⁴ Yargıtay 12. CD, E.2015/15290, K.2015/19348, 17.12.2015.

yangına neden olmak suçundan mahkûmiyetine karar verilmesi hukuka aykırıdır.”¹⁰⁵.

SONUÇ

Her bir suçun koruduğu hukuki değer ve normun getiriliş amacı, var oluş gerekçesi açık ve net bir şekilde ortaya konulmak durumundadır. Zira bu hususlar normun tabiatını belirleyici unsurlar olduğu kadar, norm unsurlarının yorumlanmasında da esaslı bir role sahiptirler. Genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması TCK m. 170 ile taksirle tehlikeye sokulması TCK m. 171 suçu, bu bakımdan anlamlıdır. Anılan suçların doğasında potansiyellik unsuru esaslı bir yapı taşı teşkil etmektedir. Elverişlilik, suçun maddi unsurlarının oluşumunda belirleyici bir etki göstermektedir. Suçlar sıklıkla potansiyel tehlike suçu karakterindedir. Suçların koruduğu hukuki değerler bakımından genelin huzuru bu suçların bir diğer baskın niteliğidir. Normlarla korunmak istenen bu değer, bu suçlara özerklik getirmekte ve bu suçların içtimai kısmında fikri içtimaya giderek diğer bazı zarar suçları içerisinde erimesine engel olmaktadır.

Hakem Değerlendirmesi: Çift kör hakem.

Finansal Destek: Yazar bu çalışma için finansal destek aldığını belirtmemiştir.

Çıkar Çatışması: Yazar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Telif Beyanı: Yazar, orijinal eserin telif korumasına sahip olmadığını belirtmiştir.

Peer Review: Double peer-reviewed.

Financial Support: The author has not declared whether this work has received any financial support.

Conflict of Interest: The author has no conflict of interest to declare.

---

¹⁰⁵ Yargıtay 12. CD, E.2013/2377, K.2013/18943, 11.7.2013.

Copyright Notice: The author stated that the original work is not under copyright protection.

KAYNAKÇA

- Aksoy Retornaz, Eylem. "Genel Güvenliğin Kasten Tehlikeye Sokulması Suçu." *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, no: 2 (2012): 3-16.
- Aydın, Murat. "Genel Güvenliği Kasten Tehlikeye Düşürmek Suçu, Silah Kavramı ve Yargıtay Uygulaması." *Terazi Hukuk Dergisi*, no: 6 (Şubat 2007): 50-59.
- Aygörmez, Gülsün Ayhan. "‘Fahrlässigkeit’ im Türkischen Strafgesetzbuch." *Das Strafrecht im Deutsch-Türkischen Rechtsvergleich - Beiträge zur Rechtsvergleichung - Band: IV 4. Deutsch-Türkisches Symposium "Fünf Jahre Türkisches Strafgesetzbuch"*. Herausgegeben von Prof. Dr. Dr. Eric Hilgendorf, Prof. Dr. Dr. h.c. Yener Ünver. İstanbul, 2011.
- Aygörmez, Gülsün Ayhan. *Çevre Ceza Hukuku, Çevre Ceza Genel Hükümler, Cilt 1*. İstanbul: Onikilevha Yayıncılık, 2021.
- Bayraktar, Köksal, Vesile Sonay Evik, Zeynel T. Kanga, Serap Keskin Kızıroğlu, Ali Kemal Yıldız, Hasan Sınar, Hamide Zafer, Ali Hakan Evik, Güçlü Akyürek, Gülşah Bostancı Bozbayındır, Pınar Memiş Kartal, Eylem Aksoy Retornaz, Fulya Eroğlu Erman, Sinan Altunç, ve Asuman Aytekin İnceoğlu. *Özel Ceza Hukuku Cilt IV: Genel Tehlike Yaratan, Çevreye karşı ve Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar*. İstanbul: Onikilevha Yayıncılık, 2019.
- Centel, Nur, Hamide Zafer ve Özlem Çakmut Yenerer. *Türk Ceza Hukukuna Giriş*. İstanbul: Beta Yayınevi, 2020.
- Demirbaş, Timur. *Ceza Hukuku Genel Hükümler*. Ankara: Seçkin Yayınları, 2021.
- Doğan, Koray. "Tehlike Suçu İle Zarar Suçu Arasındaki Suçların İçtimai Sorunu." *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, no: 16 (2014): 179-208.

- Ersoy, Uğur. "Türk Ceza Hukukunun Gri Alanı: Tehlike Suçları." *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, Yıl: 11, no: 41 (Ocak 2020): 27-64.
- Keçelioğlu, Elvan. "Sırf Hareket Suçları Tehlike Suçu Mudur?" *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* XXV, no: 2 (2021): 433-464.
- Koca, Mahmut ve İlhan Üzülmöz. *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*. Ankara: Seçkin Yayınları, 2019.
- Öztürk, Bahri ve Mustafa Ruhan Erdem. *Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku*. Ankara: Seçkin Yayınları, 2021.
- Polat, Halil. "Genel Güvenliğin Tehlikeye Sokulması Suçu ile Bu Suçun Diğer Suçlarla İctimai." *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, (2010): 135-166.
- Roxin, Claus. *Strafrecht Allgemeiner Teil, Band I, Grundlagen, Der Aufbau der Verbrechenslehre*. 4. Baskı. Münih: Verlag C.H. Beck, 2006.
- Zafer, Hamide. *Ceza Hukuku Genel Hükümler TCK m. 1-75*. İstanbul: Beta Yayınları, 2021.